

Kitaabka Daanyeel - Labaatan iyo Kow

Qiyaas ahaan

Jeff Pippenger

2023-12-16

Waxaan ka shaqaynaynaa Ishacyaah cutubka toddoba iyo labaatan, waayo wuxuu dhisayaa macnaha guud ee cutubyada xiga ee Ishacyaah. Cutubyadaas xiga waxay aqoonsanayaan roobka dambe inuu yahay habraaca saxda ah ee kitaabiga ah. Habraacaas, marka la garto oo la adeegsado, wuxuu daaha ka qaadaa farriinta nebiyadeed oo, haddii la aqbalo, soo saarta waayo-aragnimo u dhiganta.

11-kii Sebtembar, 2001, gabayga lagu qaadayo dadkii axdigii hore ee Ilaah, kuwaas oo ah dadka Seventh-day Adventist, waa in uu yahay in laga gudbayo iyaga sidii dadkii Ilaah, maxaa yeelay ma ay soo bixin midhihii Ilaah ugu talagalay in beertiisu soo saarto. Gabaygu waa in uu ku salaysnaado xidhiidhka axdiga, oo uu matalo beerta canabka ah ee Ilaah beeray iyo weliba diidmadoodii dhagaxii turunturrada ee 1863. Waxay noqdeen La'odikiya 1856, oo toddoba sannadood, ama "toddoba jeer", ama laba kun shan boqol iyo labaatan maalmood, Ilaah wuxuu doonayay gelitaan, laakiinse waxay albaabka ka xidheen isaga 1863.

Tan iyo Sebtembar 11, 2001, waxaa lagu xidhxidhayaa xidhmooyin ka hor inta aan si buuxda afkiisa looga tufin xeerka Axadda. Farriinta ay tahay in loo heeso Adventism-ka tan iyo Sebtembar 11, 2001 waa farriinta La'odikiya, taas oo ah farriinta beerta canabka oo xambaarsan dhagaxa turunturrada ah ee burburiya ku alla kii diida inuu "arko" oo "dhadhamiyo" dhagaxa qaaliga ah. Ballanqaadka loo sameeyey reer La'odikiya ee ku jira qisada Ishacyaah waa in Adventist kasta oo doorta inuu aqbalo digniintan ugu dambaysa uu weli haysto waqti uu "ku qabsado" Masiixa "xooggiisa, si ay" "nabad ula sameeyaan" Masiixa, waayo Masiixu weli wuu doonayaa "inuu nabad la sameeyo" iyaga. Laakiin qaylada saqda dhexe, wax yar ka hor xeerka Axadda ee dhowaan imanaya, fursaddaasu weligeed way dhammaanaysaa.

Xilligii wakhtiga ahayd ee bilaabatay 11-kii Sebtembar, 2001, Ilaah wuxuu ballanqaaday inuu kuwa "waagii hore aan dad ahayn" ka yeelo "xidid ka soo baxa dhul engegan", inuu "xidid qaato," "ubaxo oo buro dhalo, oo wejiga dunida midho ka buuxiyo." Waxa sababa in xididka Yesay uu ubaxo oo buro dhalo waa roobka dambe; waayo, xididka loo qoondeeyey inuu ubaxo oo buro dhalo ayaa si nebinnimo ah loogu talagalay inuu noqdo calanka kor loo qaado, calankuna waa xididka Yesay.

Oo maalintaas waxaa jiri doona xididkii Yesay, kaas oo u istaagi doona calan quruumaha; isaga ayay dadka aan Yuhuudda ahayn doonoon doonaan; oo nasashadiisuna waxay ahaan doontaa mid ammaansan. Ishacyaah 11:10.

Roobkii dambena wuxuu sabab u noqday in xididkii Yesay uu ubaxo oo laamo soo bixiyo laga bilaabo Sebtembar 11, 2001, waxaana sharciga Axadda ee dhowaan imanaya xididku dunida oo dhan ka buuxin doonaa miro. Sharciga Axadda ee ku qoran Ishacyaah cutubka toddoba iyo

labaatanaad waa taariikhda horusocodka ah ee sidoo kale lagu metelay cutubyada koowaad ilaa saddexaad ee kitaabka Daanyeel. Roobkii dambena wuxuu bilaabay inuu si dhibco ah u da'oo markii quruumihii cadhoodeen Sebtembar 11, 2001, markaas oo Islaamkii hoogga saddexaad la sii daayay dabadeedna isla markiiba la xakameeyay.

“Bilowga wakhtigaas dhibaatah ah,’ ee halkan lagu sheegay, loola jeedo ma aha wakhtiga ay belaayooyinku bilaabmi doonaan in la shubo, ee waxa loola jeedaa muddo gaaban oo ka horraysa intaan la shubin, iyadoo Masiixu ku jiro meesha quduuska ah. Wakhtigaas, inta hawsha badbaadintu xidhmayso, dhib ayaa ku soo degi doona dhulka, quruumuhuna way cadhoon doonaan, hase yeeshee waa la xakamayn doonaa si aanay u hor istaagin hawsha malaa’igta saddexaad. Wakhtigaas ayaa ‘roobka dambe,’ ama soo-noolaynta ka timaadda hortiisa Rabbiga, iman doona si uu awood u siiyo codka weyn ee malaa’igta saddexaad, oo quduusiintana ugu diyaariyo inay istaagaan muddada la shubi doono toddobada belaayo ee ugu dambeeya.” Early Writings, 85.

Qoraalkan gudaheeda Walaasha White waxay caddaynaysaa in uu jiro wakhti gaaban oo badbaadadu weli furan tahay. “Wakhtiga dhibaatah” ee ay ka hadlayso wuu ka duwan yahay wakhtiga weyn ee dhibaatah, kaas oo bilaabma marka muddada imtixaanka si buuxda loo xiro. Diinta Adventist-ka gudaheeda si sax ah ayaa loogu yeedhaa “wakhtiga yar ee dhibaatah” marka loo eego wakhtiga weyn ee dhibaatah ee bilaabma marka Miikaa’iil istaago. “Wakhtiga yar ee dhibaatah” wuxuu ka dhigan yahay muddada uu halaagga qaran bilaabmo marka sharciga Axadda ee dhowaan imanaya uu dhaqan galo, wuxuuna socdaa ilaa muddada imtixaanku xirmo.

Taariikhda ka bilaabata Sebtembar 11, 2001 ilaa xeerka Axadda, nadiifinta ugu dambaysa iyo xukunka Adventism-ka waxaa lagu muujiyey inay dhacayaan inta lagu jiro “rusheynta” roobka dambe. Taasi waa muddada uu roobka dambe, kaas oo sidoo kale ah “nasinta,” ku bilaabmo sidii “rusheyn”, laakiin uu ku sii socdo ilaa daadinta buuxda marka la gaadho xeerka Axadda. Muddadaas, oo bilaabmata marka Islaamka hooggi saddexaad quruumaha ka cadhaysiiyo, roobka dambe wuxuu bilaabaa inuu da’o, qaarna way gartaan roobka dambe oo way qaataan, qaarna ma gartaan roobka dambe. Qaar waxay gartaan in wax dhacayaan, laakiin ma fahmaan waxa ay tahay, oo way iska horyimaadaan.

“Kuwo badan ayaa si weyn ugu guuldaraystay inay helaan roobkii hore. Ma ayan helin dhammaan faa’iidooyinkii Ilaah sidaas ugu diyaariyey iyaga. Waxay filayaan in waxaas maqan lagu buuxin doono roobka dambe. Marka hodantinimada ugu badan ee nimcadu la bixiyo, waxay ku talo jiraan inay qalbiyadooda furaan si ay u helaan. Waxay ku jiraan khalad aad u daran. Shaqada Ilaah ka bilaabay qalbiga aadanaha markuu siinayo iftiinkiisa iyo aqoontiisa waa inay si joogto ah u sii socotaa. Qof walba waa inuu gartaa baahidiisa gaarka ah. Qalbigu waa in laga madhxiyaa wasakh kasta, oo loo nadiifiyaa degganaanshaha Ruuxa. Waxay ahayd qirashada iyo ka tegidda dembiga, tukasho kulul, iyo is-u-goynta ay naftooda Ilaah ugu gooyeen, in xertii hore ay isku diyaariyeen daadinta Ruuxa Quduuska ah maalintii Bentakostiga. Isla shaqadaas, laakiin heer ka sii weyn, waa in hadda la qabtaa. Markaas wakiilka aadanahu wuxuu kaliya u baahnaa inuu weyddiisto barakada, oo uu sugo Rabbiga inuu kaammilo shaqada isaga ku saabsan. Waa Ilaah kan shaqada bilaabay, isaguna wuu dhammaystiri doonaa shaqadiisa, isagoo ka dhigaya aadanaha mid ku dhan Ciise Masiix.

Laakiin waa in aanay jirin dayacaad nimcada uu matalay roobkii hore. Keliya kuwa ku nool iftiinka ay haystaan ayaa heli doona iftiin ka sii weyn. Haddii aynaan maalin kasta hore ugu socon muujinta wanaagyada Masiixiga ee firfircoon, garan mayno muuqashooyinka Ruuxa Quduuska ah ee roobka dambe. Waxaa laga yaabaa inuu ku da'ayo qalbiyo inagu wareegsan oo dhan, hase ahaatee annagu ma kala garan doonno mana heli doonno.” Testimonies to Ministers, 506, 507.

Roobka dambe hadda way soo da'aysaa, waxaana jira kuwo garta oo sidaas daraaddeed hela, waxaana jira kuwo aan garanayn, oo sidaas daraaddeed aan helin. Roobka dambe waa in la gartaa si loo helo. Roobka dambe ma aha waayo-aragnimo keliya oo qudha; waa waayo-aragnimo uu farriin dhaliso, hase yeeshee farriinta waxaa la heli karaa oo keliya marka la adeegsado habraaca saxda ah ee lagu dhisayo farriinta. Iyadoo aan la garan habraaca dhisa farriinta roobka dambe, waxay u dhowdahay wax aan suurtoobayn in la fahmo casharrada nebinnimo ee lagu matalay koritaanka iyo dhicitaanka boqortooyoyinka lagu soo bandhigay kutubta Daanyeel iyo Muujintii.

Calaamadda dunida loo taagay Ishacyaah wuxuu ku aqoonsadaa inay tahay “xididka Yesay,” oo cutubka toddoba iyo labaatanaad kuwa “Yacquub ka yimaada” waxay “xidid yeeshaan.” Kuwa ah “xididka Yesay” halkaasna waxaa sidoo kale lagu aqoonsadaa inay yihiin “Israa’iil,” waana kuwa marka hore ubaxla oo biqla, dabadeedna dunida oo dhan midho ka buuxiya. Shuruucda dabiicaddu kama hor imanayaan shuruucda wax sii sheegidda, waayo waa isla Kan Sharciga Bixiyey ee soo saaray labadaba dabiicadda iyo wax sii sheegidda. Ka hor intuuusan geed midho dhalin, waa inuu marka hore ka soo toosaa hurdadii koritaanka, taas oo lagu garto biqillada, dabadeedna ubaxyada. Israa’iilka ruuxiga ah, oo ah “xididka Yesay,” wuxuu helaa shubasho roob oo isa sii kordhaysa. Waxay ku bilaabataa “rushayn” oo waxay ku sii kacdaa ilaa ay gaadho shubasho buuxda marka dunidu ay ka buuxsanto midhaha ay calaamaddu soo bandhigtay.

Ishacyaah cutubka toddoba iyo labaatanaad, barta laga bilaabayo rusheynta roobka waxaa lagu muujiyey inay dhacdo marka burooyinku “soo baxaan.” Markii ay ugu horrayn “soo baxaan,” roobka waxaa lagu tilmaamay in lagu shubayo “qiyaas ahaan.” “Qiyaas ahaan, markuu soo baxo.” Sebtembar 11, 2001 rusheyntii roobka dambe waxay billowday in lagu shubo “qiyaas ahaan,” waayo wakhtigaas sarreenka iyo gocondhada, ama kuwa xigmadda leh iyo kuwa nacasyada ah, weli way isku qasnaayeen.

“Daadinta weyn ee Ruuxa Ilaah, oo iftiimisa dhulka oo dhan ammaantiisa, ma iman doonto ilaa aynu yeelanno dad la iftiimiyey oo waayo-aragnimo ku garanaya waxa ay ka dhigan tahay in lala shaqeeyo Ilaah. Markaan yeelanno quduus-ka-dhigid dhammaystiran oo qalbi dhan ah oo loogu go’ay adeegga Masiixa, Ilaah xaqiiqadaas wuxuu ku aqoonsan doonaa daadinta Ruuxiisa oo aan qiyaas lahayn; laakiin tani dhici mayso inta qaybta ugu badan ee kaniisaddu aanay ahayn kuwa Ilaah la shaqeeya. Ilaah ma daadin karo Ruuxiisa marka damac-nafsi iyo is-raacsiin ay sidaas u muuqdaan; marka ruuxi talinayo oo, haddii erayo lagu cabbiro, muujin lahaa jawaabtaas Qaabiil,—‘Miyaan ahay ilaaliyaha walaalkay?’ Haddii runta wakhtigan, haddii calaamadaha dhinac kasta ku soo badanaya oo ka marag kacaya in dhammaadka wax walba soo dhow yahay, aanay ku filnayn inay toosiyaan tamarta hurudda ee kuwa qirta inay runta yaqaaniin, markaas gudcur u dhigma iftiinkii ku dul ifayay ayaa nafahan ku soo degi

doona. Ma jiro xataa wax u eg marmarsiyo ay awoodi doonaan inay Ilaah hortiiisa ku keenaan maalinta weyn ee xisaabta ugu dambaysa. Ma jiri doonto sabab ay soo bandhigaan oo ku saabsan sababta ay ugu noolaan waayeen, ugu socon waayeen, uguna shaqayn waayeen iftiinka runta quduuska ah ee ereyga Ilaah, oo sidaasna ay ugu muujin waayeen dunida dembigu madoobeeyey, hab-dhaqankooda, damqashadooda, iyo qiirhooda, in xoogga iyo xaqiiqada injiilka aan la inkiri karin.” Review and Herald, July 21, 1896.

Ishacya toddoba iyo labaatanaad wuxuu tilmaamayaa taariikhda bilowga shubidda roobka dambe, marka xididku ka soo biqlo dhul engagan, dabadeedna uu sii socdo ilaa ay dhulku miro ka buuxsanto. Cutubku wuxuu caddeynayaa in “si qiyaas ah, markay soo baxdo, waad la doodaysaa.” Marka roobka dambe lagu qiyaasayo “rusheyin”, Sister White waxay sheegaysaa in roobka dambe, “uu ku da’ayo qalbiyo inagu wareegsan oo dhan, laakiinse innagu ma kala garan doonno mana heli doonno.”

Markay sidaas yeelayso, waxay aqoonsanaysaa kaniisad ku dhex jirto isku-dar ka kooban kuwa garanaya iyo kuwo aan garanayn da’itaanka roobka. Tuducii hore waxay ku caddaynaysaa in marka Ilaah da’o roobka dambe si aan qiyaas lahayn ay taasi calaamad u tahay xilliga aan mar dambe jirin isku-dar bikrado caqli leh iyo bikrado nacas ah, iyadoo leh, “Marka aynu helno quduus-ka-dhigis dhan oo qalbi oo dhan ah oo loogu go’ay adeegga Masiixa, Ilaah wuxuu xaqiijin doonaa xaqiiqadaas daadinta Ruuxiisa oo aan qiyaas lahayn; laakiin tani ma ahaan doonto inta qaybta ugu weyn ee kaniisaddu aanay ahayn hawl-wadaagayaal Ilaah la jira.”

Qaybta weyn ee kaniisadda, ama aqlabiyadda kaniisadda, waxaa Matayos shan iyo labaatanaad lagu metelay bikrado nacas ah, waayo kitaab ahaan “kuwo badan” baa loo yeedhaa, laakiin “in yar” baa la doortaa. Kuwa xigmadda leh iyo kuwa nacasyada ah waxaa si talo Rabbaani ah loogu kala saaraa xilliga qalalaasaha ee saqda dhexe, kaas oo ka horreeya sharciga Axadda ee dhowaan imanaya. Kala-soociddaasu waxay abuurtaa dad markaas heli kara daadinta buuxda ee Ruuxa ee roobka dambe, oo noqda “qaranka maalin qudha ku dhashay”. Markaasaa xididka Yesay kor loo qaadi doonaa isagoo calamad ah, oo dunida oo dhan midho ka buuxin doona.

Ishacya toddoba iyo labaatanaad wuxuu tilmaamayaa in markii roobkii dambe la bilaabay in lagu shubo “qiyaas ahaan”, 11 Sebtembar 2001, “adigu waad la dooddi doontaa isaga.” “Qiyaas ahaan, marka uu soo baxo, adigu waad la dooddi doontaa isaga.” Dhacdadii 11 Sebtembar 2001 waxay markiiba dunida iyo kaniisaddaba ka noqotay dood. Ilaa maanta la joogo—wax ka badan labaatano sano ka dib—weli waxaa jira dooddo ka soo horjeeda in dhacdooyinkaas loo nisbeeyo fal Islaam, halkii ay ka ahaan lahaayeen nooc ka mid ah shirqool caalami-raac ah. Doodda la xidhiidha imaatinka rusheynta roobka dambe waxay bilaabatay 11 Sebtembar 2001, laakiin doodaha dunida ka socda ma aha “doodda” lagu aqoonsaday Erayga nebinnimada ee Ilaah. Dooddu waxay ku saabsan tahay saadaallo sida tan xigta.

“Maalin, anigoo ku sugan magaalada New York, ayaa xilliga habeenkii laygu yeedhay inaan arko dhismayaal dabaqba dabaq uga sii kacaya xagga samada. Dhismayaashaas waxaa lagu dammaanad qaaday inay yihiin kuwo aan dab qabsanayn, waxaana loo dhisay in lagu ammaano milkiilayaashooda iyo kuwii dhisayba. Kor iyo weliba ka sii kor bay dhismayaashaas u kacayeen, waxaana lagu isticmaalay agabka ugu qaalisan. Kuwii ay

dhismayaashaas lahaayeen isma ay weydiinayn: ‘Sidee baynu Ilaah ugu ammaani karnaa sida ugu wanaagsan?’ Rabbigu kuma jirin fikirradooda.”

Waxaan is iri: “Hadday kuwii sidaas ku maalgelinaya hantidooda arki lahaayeen jidkooda sida Ilaah u arko! Waxay isu ururinayaan dhismayaal heer sare ah, laakiin sida nacasnimada ah ee qorshayntooda iyo hindisayaashoodu ugu muuqdaan indhaha Taliyaha koonka oo dhan! Kuma dadaalayaan xoogagga oo dhan ee qalbiga iyo maanka inay ogaadaan sida ay Ilaah u ammaani karaan. Waxay ka lumeen aragtida tan, oo ah waajibka ugu horreeya ee aadanaha.”

“Markii dhismooyinkan dhaadheer la taagayey, milkiilayaashoodu waxay ku farxeen kibir hammi leh, iyagoo haysta lacag ay ugu adeegtaan raalli-gelinta naftooda oo ay ku kiciyaan masayrka deriskooda. Lacagta inteeda badan ee ay sidaas ku maalgeliyeen waxaa lagu helay dulmi iyo ku tumasho dadka saboolka ah. Waxay illoobeen in samada lagu hayo xisaabta macaamil kasta oo ganacsi; heshiis kasta oo caddaalad-darro ah, fal kasta oo khiyaano ah, halkaas baa lagu diiwaangeliyaa. Wakhtigu waa imanayaa marka ay dadku khiyaanadooda iyo isla weynidooda ku gaadhi doonaan heer aan Rabbigu u oggolaan doonin inay ka gudbaan, markaasay ogaan doonaan in dulqaadka Rabbiga Jehovah uu leeyahay xad.”

“Muuqaalka xigay ee indhahayga hortooda maray wuxuu ahaa digniin dab ah. Nimanku waxay eegeen dhismayaasha dhaadheer ee loo haystay in dabku uusan karin, oo waxay yidhaahdeen: “Kuwaasu gebi ahaanba way ammaan yihiin.” Laakiin dhismayaashaas waxaa baabbi’iyey dabkii sidii iyagoo daamur ka samaysan. Gaadiidkii dab-demisku waxba ma ay qaban karin si ay u joojiyaan burburka. Dab-demiyayaashuna ma ay awoodin inay shaqaysiiyaan matoorrada.” Testimonies, volume 9, 12, 13.

Kaniisadda Adventist-ka isla markiiba ka dib Sebtembar 11, 2001 waxay doonoonaysay inay dunida ka qariso tuducyo sidan oo kale ah. Sidee bay tani uga hadli weyday Magaalada New York, iyo dhismayaasha aadka u dhaadheer ee baabuurta dab-demisku ay kari waayeen inay joojiyaan dababkii ka sii dhashay? Sidee tuduc sidan oo kale ah oo ka yimid qoraallada ay Kaniisadda Adventist-ku qiratay in ay qortay nebiyad aan looga dhawaaqin dushooda guryaha ka dib rumoobid sidan oo kale ah?

Imaatinka rusheynta roobka dambe, oo calaamadisa imaanshaha “doodda” nebinnimada, ayaa sidoo kale muujinaysa fallaagada ugu dambaysa ee Adventism-ka, waayo waa halkaas meesha ay si buuxda u diidaan erayada cad oo fudud ee tan ay u aqoonsan yihiin nebiyeedda hadhayga.

“Shaydaanku waa... si joogto ah u soo dhex gelinaya waxa been-abuurka ah—si uu dadka uga leexiyo runta. Khiyaanada ugu dambaysa ee Shaydaanku waxay ahaan doontaa inuu waxba kama jiraan ka dhigo markhaatifurka Ruuxa Ilaah. ‘Meeshii aan waxyigu jirin, dadku way halligmaan’ (Maahmaahyadii 29:18). Shaydaanku si xeel dheer buu u hawlgeli doonaa, siyaalo kala duwan iyo isagoo adeegsanaya wakiillo kala duwan, si uu u wiiqo kalsoonida hadhayga dadka Ilaah ku qabaan markhaatifurka runta ah.”

“Waxaa la hurin doonaa nacayb ka dhan ah Markhaatifurka kaas oo shaydaannimo ah. Hawlgalka Shaydaanku wuxuu ahaan doonaa inuu gilgilo rumaysadka kaniisadaha ee ku saabsan iyaga, sababtan aawadeed: Shaydaanku ma heli karo jid sidaas u cad oo uu

khiyaanooyinkiisa ku soo geliyo oo uu nafaha ugu xidho dhalanteedkiisa haddii digniinaha iyo canaanaha iyo talooyinka Ruuxa Ilaah la maqlo.” Selected Messages, book 1, 48.

Xidhitaankii nebinnimo ee qamadiga iyo haramaha labadaba wuxuu bilaabmay Sebtembar 11, 2001, iyadoo lagu caasiyey Ruuxa Waxsii-sheegidda, taas oo calaamadisay gunaanadka caasinimo tartiib-tartiib u socotay oo ka bilaabatay ka gees-imaatinka Kitaabka Quduuska ah sannadkii 1863.

“Annagu dad ahaan waxaynu qirannaa in aynu runta ka haysanno ka hor dadka kale oo dhan ee dunida ku nool. Haddaba nolosheenna iyo dabeecaddeenu waa inay waafaqsanaadaan rumaysad caynkaas ah. Maalintii waxay si dhow inoogu soo dhowdahay marka kuwa xaqa ah loo xidhxidhi doono sida hadhuudh qaali ah oo xidhmooyin loo sameeyey si loogu ururiyo bakhaarka jannada, halka kuwa sharka lehna, sida gocondhada, loo soo ururin doono dababka maalinta ugu dambaysa ee weyn. Laakiin sarreenka iyo gocondhadu ‘way wada koraan ilaa beergoosadka.’” Testimonies, volume 5, 100.

Sidee bay Adventism-ku u iska indho tiri kartaa tuducan soo socda oo si toos ah u sheegaya in marka dhismayaashaas dumaan, Muujintii siddeed iyo tobnaad, aayadda kow ilaa saddex, la oofin doono?

“Haddaba ma timid ereygii aan ku dhawaaqay ee ahayd in New York lagu xaaqi doono hir duufaana leh? Tan weligay ma aanan odhan. Waxaan idhi, anigoo eegaya dhismayaasha waaweyn ee halkaas ka soo kacaya, dabaqba dabaqa ka sarreeya, ‘Muuqaallo sidee u cabsi badan baa dhici doona marka Rabbigu u kaco inuu dhulka si aad ah u ruxo! Markaas ayaa erayada Muujintii 18:1–3 rumoobi doonaan.’ Dhammaan cutubka siddeed iyo tobnaad ee Muujintii waa digniin ku saabsan waxa ku soo socda dhulka. Laakiin iftiin gaar ah kama aanan helin waxa ku soo socda New York, marka laga reebo inaan ogahay in maalin maalmaha ka mid ah dhismayaasha waaweyn ee halkaas yaallaa la dumin doono iyadoo ay ugu wacan tahay rorogidda iyo afgembinta xoogga Ilaah. Sida iftiinka la i siiyey, waxaan ogahay in halaag dunida ku jiro. Hal eray oo xagga Rabbiga ka yimaada, hal taabasho oo ka timaadda xooggiisa weyn, oo dhismayaashan waaweyn way soo dumi doonaan. Muuqaallo dhici doona oo cabsi badnidooda aynaan qiyaasi karin.” Review and Herald, July 5, 1906.

Arrinta aynu halkan ka hadlaynaa ma aha in tuducyadani ay rumoobeen iyo in kale Sebtembar 11, 2001, waayo si buuxda bay u rumoobeen; balse arrinta aynu doonayno in aynu ka hadalno waa “doodda” markaas bilaaban lahayd. Dooddu waxay ku saabsanayd habraac sax ah ama habraac khaldan. Kaniisadda Adventist-ku waxay billowday diidmadeeda afarta iyo tobanka xeer ee fasiraadda wax sii sheegidda ee William Miller sannadkii 1863, waxayna hadda gaadheen heer aanad iibsan karin buug daraasad Baybal ah oo ay qoreen fiqiyayaal Adventist ah oo aan si isdaba-joog ah u helin taageerada fiqiyayaasha Protestantism-ka riddada ah iyo Roman Catholicism-ka. Laga bilaabo 1863 ilaa 2001, welina maanta, habraacii markii hore uu matalayay xeerarkii William Miller ee fasiraadda wax sii sheegidda waa laga leexday, waxaana lagu beddelay habraacii Roman Catholicism-ka iyo Protestantism-ka riddada ah. “Dooddii” wax sii sheegidda ee bilaabatay markii Muujintii siddeed iyo tobnaad, aayadaha kow ilaa saddex, ay rumoobeen, waxay ku saabsanayd habraac run ah ama habraac been ah.

Waxaan maqaalka xiga ku sii wadi doonnaa ka fiirsashadeenna ku saabsan “doodda” cutubka toddoba iyo labaatanaad ee Ishacyaah.

“Waa in aynu nafteenu ogaanno waxa Masiixiyaddu tahay, waxa runta ah, waxa ay tahay rumaysadka aynu helnay, iyo waxa ay yihiin xeerarka Kitaabka Quduuska ah—xeerarka nalaga siiyey awoodda ugu sarraysa.” The 1888 Materials, 403.